

Na osnovu Amandmana XL tačka 2. na Ustav Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 28/94.), d o n o s i m

U K A Z

O PROGLAŠENJU ZAKONA O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA

Prolašavam Zakon o slobodi pristupa informacijama koji je Narodna skupština Republike Srpske usvojila na sjednici održanoj 2.-3. maja 2001. godine

Broj: 01-494/01. 08. maja 2001. godine Banja Luka

Predsjednik Republike Srpske Mirko Šarović, s.r.

Na osnovu člana 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske i člana 116. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 10/96. i 1/01.), Narodna skupština Republike Srpske, na sjednici od 2. maja 2001. godine, d o n o s i

ZAKON O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA

GLAVA I

UVODNE ODREDBE

Cilj

Član 1.

Cilj ovog Zakona je:

- (a) Ustanoviti da informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju javno dobro od vrijednosti, i da javni pristup ovim informacijama promovira veću transparentnost i odgovornost tih javnih organa, te da su ove informacije neophodne za demokratski proces;
- (b) Ustanoviti da svaka osoba ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom, te da javni organi imaju odgovarajuću obavezu objaviti informacije; i
- (c) Omogućiti svakom fizičkom licu da zatraži izmjenu, i daje komentar na svoje lične informacije pod kontrolom javnog organa.

Tumačenje

Član 2.

Ovim Zakonom se olakšava i promovira, u najvećoj mjeri i bez odlaganja, objavljivanje informacija koje se nalaze pod kontrolom javnog organa, po najnižoj prihvatljivoj cijeni.

Definicije

Član 3.

U smislu ovog Zakona:

- (1) “informacija” je svaki materijal kojim se prenose činjenice, mišljenja, podaci, ili bilo koji drugi sadržaj, uključujući svaku kopiju ili njen dio, bez obzira na oblik ili karakteristike, kao i na to kada je sačinjena i kako je klasificirana;
- (2) “javni organ” je svaki republički organ, gradski organ, općinski organ ili bilo koji organ u Republici Srpskoj kako slijedi:

- a) izvršni organ;
 - b) zakonodavni organ;
 - c) pravosudni organ;
 - d) organ koji obavlja javnu funkciju, a imenovan je ili ustanovljen u skladu sa zakonom;
 - e) bilo koji drugi upravni organ;
 - f) pravno lice koje je u vlasništvu ili koje kontrolira javni organ;
- (3) "kontrola" znači ili raspolaganje informacijama ili kontrola pristupa informacijama;
- (4) "lična informacija" je svaka informacija koja se odnosi na fizičko lice koje se može direktno ili indirektno identificirati činjenicama kao što su, ali nisu ograničene na, identifikacijski broj ili fizički, mentalni, ekonomski, etnički, vjerski, kulturni ili socijalni identitet te osobe;
- (5) "nadležni javni organ" je javni organ koji ima kontrolu nad traženom informacijom, a to je javni organ koji je sačinio informaciju ili za koga je sačinjena informacija. Ako se javni organ koji je sačinio informaciju ili za koga je sačinjena informacija ne može utvrditi, onda je nadležan onaj javni organ čija je funkcija najbliža traženoj informaciji.

GLAVA II PRISTUP INFORMACIJAMA

Pravo pristupa Član 4.

Svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu objaviti takve informacije. Ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima kako je utvrđeno u ovom Zakonu.

Utvrđivanje izuzetka Član 5.

Izuzetak od objavljivanja tražene informacije utvrđuje se samo u slučajevima kada nadležni javni organ:

- (a) utvrdi izuzetak u smislu čl. 6., 7. ili 8. za cijelu informaciju ili dio informacije, i
- (b) odredi, nakon obavljenog ispitivanja javnog interesa u smislu člana 9., da objavljivanje informacije nije od javnog interesa.

Izuzeci kod funkcija javnih organa Član 6.

Nadležni javni organ može utvrditi izuzetak, u slučajevima kada se otkrivanjem informacije osnovano može očekivati izazivanje značajne štete po legitimne ciljeve sljedećih kategorija u Republici Srpskoj:

- (a) interesi odbrane i sigurnosti, kao i zaštita javne sigurnosti;
- (b) sprečavanje kriminala i svako otkrivanje kriminala;
- (c) zaštita procesa donošenja odluke od strane javnog organa u davanju mišljenja, savjeta ili preporuka od strane javnog organa, uposlene osobe u javnom organu, ili svake osobe koja vrši aktivnosti za, ili u ime javnog organa, a ne obuhvata činjenične, statističke, naučne ili tehničke informacije.

Izuzetak kod povjerljivih komercijalnih informacija

Član 7.

Kada nadležni javni organ opravdano utvrdi da zahtjev za pristup informacijama uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, nadležni javni organ će dopisom, po hitnom postupku, obavijestiti treću stranu o pojedinostima zahtjeva. Dopisom se treća strana informira o neposrednom objavljivanju informacija, osim ako treća strana, u roku 15 dana od prijema ovog dopisa, ne odgovori u pisanoj formi da takve informacije smatra povjerljivim i navede razloge za štetu koja bi proizašla iz objavljivanja informacija. Nakon prijema takvog odgovora, nadležni javni organ će utvrditi izuzetak.

Izuzetak kod zaštite privatnosti

Član 8.

Nadležni javni organ će utvrditi izuzetak kada opravdano utvrdi da tražene informacije uključuju lične interese koji se odnose na privatnost trećeg lica.

Ispitivanje javnog interesa

Član 9.

(1) Nadležni javni organ će objaviti traženu informaciju, bez obzira na utvrđeni izuzetak, ako je to opravdano javnim interesom, i uzeti u obzir svaku korist i svaku štetu koje mogu proizići iz toga.

(2) U donošenju odluke da li je objavljivanje informacija opravdano javnim interesom, nadležni javni organ će razmotriti okolnosti kao što su (ali nisu ograničene na): svako nepoštivanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prestupa, sudske pogreške, zloupotreba vlasti ili nemar u obavljanju službene dužnosti, neovlašteno korištenje javnih fondova, ili opasnost po zdravlje ili sigurnost pojedinca, javnosti ili okoliša.

(3) Ako je utvrđeno da je objavljivanje traženih informacija, koje je nadležni javni organ utvrdio kao izuzetak u smislu čl. 7. ili 8., u javnom interesu, nadležni javni organ će dopisom obavijestiti treću stranu da će informacije biti objavljene po isteku roka 15 dana od dana prijema ovog dopisa. Treća strana će također dopisom biti obaviještena o pravu žalbe, nadležnom organu kome se žalba podnosi, uz neophodne informacije u vezi s obraćanjem takvom organu, kao i krajnji rok i troškove za podnošenje žalbe. Treća strana će također dopisom biti obaviještena o pravu obraćanja Uredu ombudsmena Republike Srpske, a ovaj dopis će sadržavati sve neophodne informacije za obraćanje ovom Uredu.

Razdvajanje informacija na dijelove

Član 10.

Ako je dio traženih informacija utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ će izdvojiti takav dio i objaviti ostatak informacija, osim ako zbog ovog razdvajanja informacije nisu postale nerazumljive.

GLAVA III

POSTUPAK PRISTUPA INFORMACIJAMA

Podnošenje zahtjeva

Član 11.

(1) Zahtjevi za pristup informacijama podnose se onom javnom organu za kojeg podnosilac zahtjeva smatra da je nadležan.

(2) Javni organ neće ispitivati niti zahtijevati razloge opravdanosti zahtjeva. Zahtjev za pristup informaciji mora:

(a) biti u pisanoj formi, napisan na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine;

(b) sadržavati dovoljno podataka u vezi sa prirodom i/ili sadržajem informacija, kako bi se omogućilo da javni organ provede redovne aktivnosti u cilju pronalaženja zahtijevanih informacija;

(c) uključiti ime podnosioca zahtjeva, kao i podatke za kontakte sa podnosiocem zahtjeva.

(3) Ako se zahtjev odnosi na ličnu informaciju podnosioca zahtjeva, onda zahtjev, pored ispunjavanja uvjeta iz stava 2., samo sačinjava fizičko lice na koje se zahtjev odnosi, ili zakonski zastupnik podnosioca zahtjeva, ili osoba koju je podnosilac zahtjeva ovlastio u pisanoj formi za pristup informaciji. Ako je zahtjev sačinjen od strane osobe na koju se odnosi, ova osoba će potpisati zahtjev i pokazati svoj zakonom utvrđen lični dokument sa fotografijom. Ako je zahtjev sačinjen od strane zakonskog zastupnika podnosioca zahtjeva ili osobe koja je ovlaštena za pristup informaciji, ta osoba će potpisati zahtjev, pokazati svoj, zakonom utvrđen lični dokument sa fotografijom, dokaz o zakonskom zastupanju ili punomoć, kao i kopiju zakonom utvrđenog ličnog dokumenta podnosioca zahtjeva.

Nemogućnost postupanja u skladu sa zahtjevom

Član 12.

(1) Ako javni organ nije u mogućnosti udovoljiti zahtjevu zbog nedostatka formalnih uvjeta koji su predviđeni st. 2. i 3. člana 11., on će, što je prije moguće, ali najkasnije osam dana od dana prijema zahtjeva, pismeno obavijestiti podnosioca zahtjeva kada je takvo obavještanje moguće, da zahtjev ne može biti obrađen iz navedenog razloga. Ovim dopisom će obavijestiti podnosioca o mogućnosti podnošenja žalbe određenom organu kome žalba treba biti upućena, uključujući neophodne podatke za kontakte sa takvim organom, kao i troškove i rokove za podnošenje žalbe. Dopisom će također podnosilac zahtjeva biti obaviješten o pravu obraćanja Uredu ombudsmena Republike Srpske, a sadržavat će i sve neophodne informacije za kontakte.

(2) Za zahtjeve koji nisu u skladu sa članom 11.2.(b) obavijest iz stava (1) će također sadržavati sva specifična pitanja koja mogu razjasniti zahtjev, kao i kopiju vodiča, u smislu člana 20.a).

(3) Dopisom predviđenim ovim članom podnosilac zahtjeva će biti obaviješten da će se preinačeni zahtjev tretirati kao novi zahtjev.

Određivanje nadležnog javnog organa

Član 13.

(1) Ako javni organ koji primi zahtjev nije nadležan, on će, u roku 15 dana od dana prijema zahtjeva, proslijediti zahtjev nadležnom javnom organu i dopisom o tome obavijestiti podnosioca zahtjeva. Zahtjev se ne prosljeđuje ako se u navedenom vremenskom periodu utvrdi da je tražena informacija pod kontrolom javnog organa koji je primio zahtjev, a nadležni javni organ, nakon što je obaviješten o pojedinostima ovog zahtjeva, nema prigovora da javni organ koji je primio zahtjev obradi takav zahtjev. Javni organ koji je primio zahtjev smatra se nadležnim javnim organom i obrađuje zahtjev u smislu člana 14. ovog Zakona.

(2) Ako se ne može utvrditi sjedište nadležnog javnog organa, a u slučaju kada javni organ koji primi zahtjev ima kontrolu nad traženom informacijom, javni organ koji je primio zahtjev smatra se nadležnim javnim organom. Ako se ne može utvrditi sjedište nadležnog javnog organa, a u slučaju kada javni organ koji je primio zahtjev nema kontrolu nad traženom informacijom, javni organ koji je primio zahtjev će u vremenskom periodu utvrđenom u stavu (1) dopisom obavijestiti podnosioca zahtjeva da zahtjev ne može biti obrađen iz ovog razloga.

Postupanje nadležnog javnog organa po prijemu zahtjeva

Član 14.

(1) Po prijemu zahtjeva za pristup informaciji, nadležni javni organ poduzima sve redovne mjere da prikupi zahtijevane informacije, i razmotri sve činjenice i okolnosti koje su značajne za obradu zahtjeva.

(2) Ako se odobri pristup informaciji, bilo djelimičnoj ili cijeloj informaciji, nadležni javni organ dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva. Dopisom se:

a) obavještava podnosilac zahtjeva o mogućnosti ličnog pristupa informacijama u prostorijama nadležnog javnog organa, i

b) obavještava podnosilac zahtjeva o mogućnosti umnožavanja, procijenjenim troškovima umnožavanja, te da se umnožavanje podnosiocu zahtjeva osigurava nakon izvršene uplate. Kada je umnožavanje informacije veoma složeno ili dugotrajno, umnožavanje se osigurava podnosiocu zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnosioca zahtjeva i za nadležni javni organ; i/ili prilaže kopija tražene informacije kada se ona osigurava besplatno u smislu člana 16. ovog Zakona.

(3) Ako se odbije pristup informaciji, bilo djelimičnoj ili cijeloj informaciji, nadležni javni organ dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva. Dopis treba da:

(a) sadrži zakonski osnov za status izuzeća informacije, uz navode članova ovog Zakona na koje se poziva, kao i sva materijalna pitanja koja su važna za odluku, što uključuje i uzimanje u obzir faktora javnog interesa; i

(b) obavještava podnosioca zahtjeva o pravu podnošenja žalbe, određenom organu, a što uključuje neophodne podatke za kontakte sa takvim organom, krajnji rok za podnošenje žalbe, kao i troškove podnošenja žalbe. Ovaj dopis upućuje podnosioca zahtjeva na pravo da se obrati Uredu ombudsmena Republike Srpske i sadržava neophodne podatke za kontakte s ovim Uredom.

(4) Rok za obavještenje podnosioca zahtjeva, kako je utvrđeno u stavu (2) i stavu (3) ovog člana, je 15 dana od dana prijema zahtjeva. Za zahtjeve koji se obrađuju u smislu člana 7. i/ili člana 9. (3) ovaj rok se produžava za vremenski period utvrđen u ovim članovima. Podnosilac zahtjeva će dopisom, a po hitnom postupku, biti obaviješten o produženju roka, kao i o razlozima za to produženje.

Jezik na kojem su informacije dostupne

Član 15.

(1) Pristup informacijama bit će osiguran na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine, kao i na originalnom jeziku koji je različit od jednog od službenih jezika, ako je to moguće učiniti.

(2) Nadležni javni organ nije dužan prevoditi informacije sa jednog na drugi službeni jezik u Bosni i Hercegovini.

Troškovi umnožavanja

Član 16.

Javni organ ne naplaćuje naknade ili takse za podnošenje zahtjeva ili za dopise u smislu ovog Zakona. Naknade se naplaćuju samo za stvarni trošak umnožavanja, a utvrđuju se uputstvom Ministarstva pravde koje se donosi u smislu ovog Zakona. Za standardnu veličinu fotokopija, prvih deset strana se ne naplaćuje.

GLAVA IV LIČNE INFORMACIJE

Pravo na izmjenu ili davanje komentara na lične informacije

Član 17.

(1) Svaka osoba ima pravo osigurati da njezine lične informacije koje su pod kontrolom javnog organa budu tačne ili, u odnosu na svrhu prikupljanja ili korištenja informacija, budu aktualne, kompletne, relevantne za zakonsku namjenu zbog koje su arhivirane, te da iz bilo kojih drugih razloga ne budu pogrešne.

(2) Nakon odobravanja pristupa ličnim informacijama, podnosilac zahtjeva može postupiti u smislu stava (1), tako što podnosi:

(a) Zahtjev za izmjenu. Zahtjev za izmjenu može se odbiti samo ako nadležni javni organ utvrdi da informacije na koje se zahtjev odnosi ispunjavaju uvjete iz stava (1). Ako zahtjev bude odbijen, nadležni javni organ dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva, a ovaj dopis mora ispunjavati uvjete utvrđene u članu 14. (3) (b) ovog Zakona, i/ili

(b) Komentar koji se dodaje na lične informacije. Komentar mora potpisati podnosilac zahtjeva, te se mora odnositi na informacije na koje se dodaje. Nadležni javni organ u roku 15 dana od dana prijema komentara dopisom obavještava podnosioca zahtjeva da je takav komentar dodat informacijama.

GLAVA V ODGOVORNOSTI JAVNIH ORGANA

Obaveza pomaganja

Član 18.

Javni organ preduzima sve redovne mjere pomoći svakom fizičkom ili pravnom licu koje traži da ostvari bilo koje pravo u smislu ovog Zakona.

Službenik za informiranje

Član 19.

Svaki javni organ imenuje službenika za informiranje koji obrađuje zahtjeve sačinjene u skladu s ovim Zakonom. Nakon imenovanja službenika za informiranje, njegovo ime i podaci za kontakt dostavljaju se Uredu ombudsmena Republike Srpske.

Obaveza dostavljanja

Član 20.

Svaki javni organ dostavlja:

(a) Vodič kojim se svakoj osobi omogućava pristup informacijama pod kontrolom javnog organa uključujući, ali nije ograničeno na, informacije potrebne za obraćanje javnom organu i njegovom službeniku za informiranje, bitne elemente postupka podnošenja zahtjeva, zajedno s uzorkom zahtjeva u pisanoj formi, informacije o kategorijama izuzetaka, postupku pristupa informacijama, troškovima umnožavanja, pristupu pravnom lijeku, i svim bitnim rokovima. Vodič također upućuje na indeks-registar, kako je utvrđeno u tački (b), kao i na način pristupa registru.

Vodič se dostavlja Uredu ombudsmena Republike Srpske, svakoj javnoj i svakoj pravnoj biblioteci u Bosni i Hercegovini i, kada je moguće putem Interneta, a dostupan je na zahtjev. Ovaj vodič je besplatan.

(b) Indeks-registar, vrstu informacija koje su pod kontrolom javnog organa, oblik u kojem su informacije na raspolaganju, kao i podatke o tome gdje se može pristupiti tim informacijama. Ovaj indeks-registar stavlja se na raspolaganje u smislu obaveza o dostavljanju, kako je utvrđeno u tački (a) ovog člana.

(c) Statističke podatke, po tromjesečnom izvještaju, koji se odnose, ali nisu ograničeni, na broj primljenih zahtjeva, vrstu traženih informacija, utvrđene izuzetke, kao i odluke koje budu donesene u toku postupka, te konačne odluke. Ovi statistički podaci dostavljaju se Narodnoj skupštini Republike Srpske i Uredu ombudsmena Republike Srpske, a dostupni su na zahtjev;

(d) Godišnji izvještaj, u kojem se detaljno navode funkcije, politika, poslovi, organizacijska struktura i finansijski poslovi javnog organa, što uključuje, ali nije ograničeno, na njegov predloženi budžet i godišnji finansijski izvještaj koji sadrži detalje o ostvarenim prihodima i rashodima u prethodnoj godini. Ovaj izvještaj dostavlja se Narodnoj skupštini Republike Srpske, a dostupan je na zahtjev.

GLAVA VI URED OMBUDSMENA

Ured ombudsmena Član 21.

Ured ombudsmena Republike Srpske obavljat će svoje funkcije u smislu ovog Zakona, a u skladu sa njegovim mandatom i odgovornostima, kako je utvrđeno članom II. 1. Ustava Bosne i Hercegovine i Aneksom 6. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kao i u skladu sa svim kasnije donesenim propisima koji reguliraju njegovu nadležnost i odgovornost.

Aktivnosti Ureda ombudsmena Član 22.

U obavljanju funkcija u smislu ovog Zakona, Ured ombudsmena Republike Srpske može inter alia razmatrati:

- a) Sačinjavanje i dostavljanje informacija, kao što su vodiči i opće preporuke za olakšavanje provedbe i primjene ovog Zakona;
- b) Uključivanje u godišnji izvještaj posebnog dijela koji se odnosi na njegove aktivnosti u smislu ovog Zakona; i c) Predlaganje instrukcija o primjeni ovog Zakona svim nadležnim ministarstvima unutar Republike Srpske, u suradnji s uredima ombudsmena Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine.

GLAVA VII ZAVRŠNE ODREDBE

Suradnja Član 23.

Svaki javni organ u Republici Srpskoj dužan je pružiti pomoć javnim organima Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine kada primjena odgovarajućih zakona o slobodi informiranja zahtijeva njihovu suradnju.

Odgovornost za primjenu Zakona

Član 24.

(1) Vlada Republike Srpske će, u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, potpisati zajednički dogovor sa Vijećem ministara Bosne i Hercegovine i Vladom Federacije Bosne i Hercegovine u cilju primjene člana 23. ovog Zakona.

(2) Ministarstvo pravde poduzima sve odgovarajuće mjere, uključujući, ali bez ograničenja na donošenje uputstava, radi osiguranja propisane i efikasne provedbe ovog Zakona. Ministarstvo pravde će, u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti uputstvo kojim se reguliraju troškovi umnožavanja u smislu člana 16. ovog Zakona.

Zakon u odnosu na druge zakone

Član 25.

(1) Ukoliko su odredbe Zakona o državnoj upravi, Zakona o općem upravnom postupku, Zakona o upravnim sporovima ili drugih zakona koji su na snazi u Republici Srpskoj u suprotnosti s ovim Zakonom, primenjivat će se odredbe ovog Zakona.

(2) Ovim se Zakonom ne umanjuju prava i obaveze osoba koje se odnose na pristup informacijama kako je regulirano zakonima o sudskom postupku, uključujući dokazni postupak, u skladu sa zakonima koji se odnose na profesionalne povlastice utvrđene zakonom, ili u skladu sa zakonima o administrativnim taksama, uključujući takse za pribavljanje originalne dokumentacije, a izuzimajući takse za podnošenje zahtjeva ili donošenja odluka.

Naročito, ovim Zakonom ne umanjuju se prava fizičkog ili pravnog lica koja se odnose na podnošenje žalbe u upravnom postupku i prava na razmatranje predmeta pred sudom.

(3) Svako kršenje ovog Zakona podliježe sankcijama u skladu sa Krivičnim zakonikom Republike Srpske, Zakonom o prekršajima, zakonima iz oblasti uprave i u skladu sa drugim zakonima koji su važeći na teritoriju Republike Srpske.

(4) Zakonski akt koji bude usvojen nakon ovog Zakona, a čija svrha nije izmjena ovog Zakona, neće ograničiti prava i obaveze koje su utvrđene ovim Zakonom.

Prijelazne odredbe

Član 26.

Svaki javni organ u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona dužan je primijeniti član 20. (a) i (b).

Stupanje na snagu

Član 27.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", a početak će se primjenjivati šest mjeseci nakon stupanja na snagu.

Broj: 01-572/01. Datum: 02. maja 2001. godine Banja Luka

PREDSJEDNIK NARODNE SKUPŠTINE

Dr. Dragan Kalinić, s.r.